

Epost fra Fædrelandsvennen til Kirkerådet 26. oktober 2012:

Kjære Gerd Karin Røsæg,

Vi i Fædrelandsvennen begjærer med dette innsyn i alle avstemningsresultatene fra menighetsrådene i den pågående prosessen med innstilling til ansettelse av ny biskop i Agder og Telemark bispedømme.

Jeg har forstått det slik at dere planlegger en «samlet offentliggjøring» av resultatene fra Kirkerådet mandag. Vi ber om å få innsyn i de enkelte avstemningsresultatene fra menighetsrådene allerede i dag. Etter Offentleglova skal innsyn gis uten grunnnet opphold.

Kirkelovens § 38 om saksbehandlingsregler er tydelig på at Offentleglova gjelder i denne saken.

«Forvaltningsloven og offentliglova gjelder for den virksomhet som drives av lovbestemte kirkelige organer.»

Offentleglovas hovedregel, § 3, gjør det klart at vedtak fattet i et organ, skal være omfattet av åpenhetsprinsippet.

«Saksdokument, journalar og liknande register for organet er opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov. Alle kan krevje innsyn i saksdokument, journalar og liknande register til organet hos vedkommande organ.»

Til min kollega Mari Horve Reite forklarte du i går at Kirkerådet i denne saken praktiserer utsatt innsyn av hensyn til en pågående beslutningsprosess. Dette er det åpning for i Offentleglovas § 5, men kun frem til beslutningene i organene er fattet. Det vil si at fra det øyeblikket fristen gikk ut, eller tidligere dersom alle menighetsrådene hadde uttalt seg, gjelder ikke dette lovmessige unntaket lengre.

I § 5 heter det «Organet kan fastsetje at det i ei bestemt sak først skal vere innsyn frå eit seinare tidspunkt i saksførebuinga enn det som følgjer av §3 og §4, såframt det er grunn til å tru at dei dokumenta som ligg føre, gir eit direkte misvisande bilete av saka, og at innsyn derfor kan skade klare samfunnsmessige eller private interesser.»

Etter Offentleglova har det enkelte organ et selvstendig ansvar for å praktisere offentlighet rundt de opplysninger man har fått i hende. Det vil si at Kirkerådet har et selvstendig ansvar etter loven for å offentliggjøre de avstemningsresultater man har fått tilsendt fra menighetsrådene, når man får en lovhemlet forespørsel.

Vi ser frem til å motta disse.

Vennlig hilsen

Tarjei Leer-Salvesen

Journalist, Fædrelandsvennen
Tlf 92429935

Epost fra Kirkerådet til Fædrelandsvennen 26. oktober 2012:

Fra: Henriksen, Dag Trygve [<mailto:Dag.trygve.henriksen@kirken.no>]
Sendt: 26. oktober 2012 14:54
Til: Leer-Salvesen, Tarjei
Kopi: Roseg, Gerd Karin
Emne: Avslag på innsyn i stemmeresultatet fra det enkelte menighetsråd

Fædrelandsvennen

Dato: 26.10.2012   Ref. 12/280-19 DTH

Avslag på innsyn i stemmeresultatet fra det enkelte menighetsråd

Det vises til begjæring om innsyn i avstemmingene fra hvert enkelt menighetsråd.

Innsynsforespørselen avslås med begrunnelse i Offentlighetsloven § 5 første ledd om utsatt innsyn.

I henhold til § 4 i Regler om nominasjon av biskop, fastsatt av Kirkemøtet 17. april 2012 med hjemmel i lov 7. juni 1996 nr. 31 om Den norske kirke (kirkeoven) § 25 fjerde ledd, er stemmegivningen i menighetsrådet hemmelig. I samme reglement fastslås det i § 5 at «Når fristen for innsending av stemmer etter § 3 er utløpt, foretar Kirkerådet opptelling og offentliggjør utfallet».

Det vises samtidig til at det i Offentleglovas § 25 er mulig å gjøre unntak for innsyn i tilsettingsaker, med et unntak for unntaket for «røysteresultat» ved utnevning av biskop. Det betyr at «røysteresultatet» er offentlig, men i henhold til forarbeidene til Offentleglova (Ot. prp 102 (2004-2005)) betyr det at det er avstemmingsresultatet fra hver kategori stemmeberettigede som er offentlig, ikke de enkelte personers stemmegivning. Menighetsrådene er behandlet som en kategori i Regler om nominasjon av biskop . Resultatet av denne opptellingen vil offentliggjøres mandag 29.10.2012.

Med vennlig hilsen

Dag Trygve Henriksen

Arkivleder

De sentralkirkelige råds sekretariat

Kirkemøtet – Kirkerådet – Mellomkirkelig råd – Samisk kirkeråd

www.kirken.no

Epost fra Fædrelandsvennen til Kirkeådet, med kopi av klage til Sivilombudsmannen:

Fra: Leer-Salvesen, Tarjei

Sendt: 26. oktober 2012 15:25

Til: Henriksen, Dag Trygve

Kopi: Roseg, Gerd Karin; Reite, Mari Horve

Emne: SV: Avslag på innsyn i stemmeresultatet fra det enkelte menighetsråd

Hei

Jeg beklager at dere kom til denne konklusjonen.

Vi har nå sendt en klage til Sivilombudsmannen, som jeg kopierer inn nedenfor så dere kan lese den.

Vi kan forstå at den enkelte prest og professors stemmegivning ikke offentliggjøres, men vi mener dere legger feil lovforståelse til grunn når dere anvender samme unntak for menighetsrådene, som er valgte organer.

Vennlig hilsen

Tarjei Leer-Salvesen

Fædrelandsvennen

Tlf 92429935

Til Sivilombudsmannen

Kopi til Kirkerådet

Kristiansand, 26.10.12

Klage på avslag angående innsyn

Vi i Fædrelandsvennen begjærte innsyn i alle avstemningsresultatene fra menighetsrådene i den pågående prosessen med innstilling til ansettelse av ny biskop i Agder og Telemark bispedømme.

Vi fikk høre muntlig at Kirkerådet planlegger en «samlet offentliggjøring» av resultatene fra Kirkerådet mandag. Men dette er en kommunikasjonsform og et tidspunkt Kirkerådet har valgt selv, og er uavhengig av lovens forpliktelse, slik vi ser det.

Etter Offentleglova skal innsyn gis uten grunnnet opphold etter en lovhjemlet innsynsbejæring.

Kirkelovens § 38 om saksbehandlingsregler er tydelig på at Offentleglova gjelder i denne saken.

«Forvaltningsloven og offentliglova gjelder for den virksomhet som drives av lovbestemte kirkelige organer.»

Offentleglovas hovedregel, § 3, gjør det klart at vedtak fattet i et organ, skal være omfattet av åpenhetsprinsippet.

«Saksdokument, journalar og liknande register for organet er opne for innsyn dersom ikkje anna følgjer av lov eller forskrift med heimel i lov. Alle kan krevje innsyn i saksdokument, journalar og liknande register til organet hos vedkommande organ.»

Vår journalist Mari Horve Reite fikk muntlig forklart fra kirkerådets assisterende direktør Gerd Karin Røsæg at man i denne saken praktiserte utsatt innsyn av hensyn til en pågående beslutningsprosess. Dette er det åpning for i Offentleglovas § 5, men kun frem til beslutningene i organene er fattet. Det vil si at fra det øyeblikket fristen gikk ut, eller tidligere dersom alle menighetsrådene hadde uttalt seg, gjelder ikke dette lovmessige unntaket lengre.

I § 5 heter det «Organet kan fastsetje at det i ei bestemt sak først skal vere innsyn frå eit seinare tidspunkt i saksførebuinga enn det som følgjer av §3 og §4, såframt det er grunn til å tru at dei dokumenta som ligg føre, gir eit direkte misvisande bilete av saka, og at innsyn derfor kan skade klare samfunnsmessige eller private interesser.»

Etter Offentleglova har det enkelte organ et selvstendig ansvar for å praktisere offentlighet rundt de opplysninger man har fått i hende. Det vil si at Kirkerådet har et selvstendig ansvar etter loven for å offentliggjøre de avstemningsresultater man har fått tilsendt fra menighetsrådene, når man får en lovhemlet forespørsel.

I avslagsbrevet vi mottok i dag, henvises det også til Offentleglovas § 25. *Unntak for tilsetjingssaker, lønnsoppgåver m.m.*

Der heter det riktignok i først ledd:

« Det kan gjerast unntak frå innsyn for dokument i sak om tilsetjing eller forfremjing i offentlig teneste.»

Men i samme paragraf heter det også:

«Unntaket i første ledd gjeld ikkje nominasjonsvedtak og røysteresultat ved utnemning av biskop.»

I forarbeidene til loven er det tatt hensyn til at avstemningsresultat enkeltpersoners stemmegivning i kategorier som prester og teologiske professorer ikke er offentlig på personnivå. Vi er imidlertid av den bestemte oppfatning at et menighetsråd ikke har krav på personvern, slik en enkelt prest eller professor har. Menighetsrådene er valgte besluttede organer, hjemlet i lovs form. Det er derfor deres virksomhet i utgangspunktet er omfattet av offentlighetsloven. Det må gjelde deres vedtak og stemmegivning også.

Dette er en viktig sak for pressen i forbindelse med avvikling av kirkelige valg, siden dette er det første valget av biskop i den nye valgordningen. Vi håper saken kan gis prioritet

Vennlig hilsen

Tarjei Leer-Salvesen
Journalist og offentlighetskoordinator
Fædrelandsvennen
Tlf 92429935

Epost med ny vurdering fra Kirkerådet – innsyn gis – 29. oktober 2012:

Fædrelandsvennen

Dato 29.10.2012

Ref. 12/280-26 DTH

Innsyn i avstemningsresultater fra menighetsråd - Ny biskop i Agder og Telemark bispedømme

Det vises til Kirkerådets epost av 26. oktober d.å. hvor innsyn i resultatet fra det enkelte menighetsråds avstemningsresultat, når det gjelder tilsetting av ny biskop i Agder ble avslått.

Etter en nærmere vurdering av rettskildene og da særlig Sivilombudsmannens uttalelse i årsmeldingen for 2002 side 130 samt nødvendige avklaringer med Fornyings-, administrasjons- og kirkedepartementet har Kirkerådet kommet til at avstemningsresultatet for det enkelte menighetsråd likevel kan offentliggjøres.

Vedlagt følger en oversikt over resultatene fra det enkelte menighetsråd.

Som meddelt tidligere fremkommer det av Ot. prp 102 (2004-2005) at de enkelte personers stemmegivning, samt uttalelser er unntatt offentlighet. Dette er også fastsatt i «Regler om nominasjon m.v. ved tilsetting av biskop» § 4 siste ledd, vedtatt av KM i sak 10/12.

Med vennlig hilsen

Dag Trygve Henriksen
arkivleder

Jahn-Oluf Skonnord
seniorrådgiver

De sentralkirkelige råds sekretariat
Kirkemøtet – Kirkerådet – Mellomkirkelig råd – Samisk kirkeråd
www.kirken.no